

FINANSMINISTERIET

Forslag til lov om ophævelse af lov om Dansk Olie og Naturgas A/S m.v. og anlægslov for naturgasforsyning samt ændring af lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat (olierørledningsloven).

§ 1. Lov nr. 254 af 8. juni 1983 om Dansk Olie og Naturgas A/S m.v. ophæves.

§ 2. Anlægslov nr. 232 af 8. juni 1979 for naturgasforsyning ophæves.

§ 3. I lov nr. 291 af 10 juni 1981 om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat som ændret ved bl.a. lov nr. 254 af 8. juni 1983 affattes § 3 a således:

”§ 3 a. DONG A/S betaler til staten en afgift på 95 pct. af de i § 3, stk. 2 og 3, omhandlede beløb efter fradrag af eventuel nedsættelse efter § 3, stk. 5.

Stk. 2. Afgiften opgøres og betales månedligt. Afgiften erlægges senest ved udgangen af den måned, der følger efter den måned, hvori transporten af råolie og kondensat har fundet sted.

Stk. 3. Økonomi- og erhvervsministeren fastsætter nærmere regler for beregningen og betalingen af afgiften.”

§ 4. Loven træder i kraft den 1. januar 2005.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Lovforslaget har til formål gennem en ophævelse af lov nr. 254 af 8. juni 1983 om Dansk Olie og Naturgas A/S mv. og en ophævelse af anlægslov nr. 232 af 8. juni 1979 at skabe forudsætninger for en privatisering af DONG A/S.

Lovforslaget indebærer tillige en ændring af § 3 a i lov nr. 291 af 10. juni 1981 om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat (olierørledningsloven), idet ophævelsen af lov om Dansk Olie og Naturgas indebærer en ophævelse af bestemmelsen i lovens § 7, der indeholder en tilføjelse til olierørledningsloven.

Regeringen ønsker at privatisere DONG A/S. Privatiseringen påtænkes gennemført gennem en børsintroduktion af DONG A/S og salg af op til 49 pct. af aktierne i selskabet til en bred ejerkreds, således at staten i første omgang forbliver majoritetsaktionær.

Privatiseringen af DONG A/S skal ses på baggrund af, at der pr. 1. januar 2004 er gennemført frit leverandørvalg for alle danske naturgasforbrugere. Med fuldt liberaliserede naturgas- og elmarkeder, hvor flere leverandører møder forbrugernes efterspørgsel, er der ingen begrundelse for et fuldt statsejet kommercielt energiselskab.

En privatisering af DONG A/S vil samtidig bidrage til at skabe ligestilling mellem DONG A/S og selskabets konkurrenter. Det vil dels signalere, at DONG A/S ikke kan opnå særlige fordele i kraft af det statslige ejerskab, dels vil DONG A/S få de samme kommercielle frihedsgrader som selskabets konkurrenter. Denne ligestilling er en forudsætning for, at konkurrencen på energimarkederne bliver velfungerende, og at DONG A/S kan vedblive med at være en central, dansk-baseret aktør.

Regeringen har allerede taget en række skridt som led i forberedelsen af DONG A/S' privatisering.

Den 1. januar 2004 gennemførte staten således ejermæssig adskillelse på naturgasområdet ved at overtage alle aktierne i DONG Transmission A/S (nu Gastra A/S) fra DONG A/S, jf. Akt 71 10/12 2003. Med overtagelsen blev ansvaret for naturgastransmissionen, forsyningsikkerheden samt tilrettelæggelsen af adgangsvilkårene til det danske naturgasnet adskilt fra de konkurrenceudsatte aktiviteter i resten af DONG-koncernen i overensstemmelse med den politiske aftale af 9. maj 2003 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne om udviklingen af det danske energimarked.

De lovgivningsmæssige og organisatoriske rammer for den fremtidige konkurrence på naturgasmarkedet er dermed på plads.

Endvidere har Finansministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet med bistand fra investeringsbanken N.M. Rothschild & Sons fået udarbejdet en analyse af mulige privatiseringsmodeller for DONG A/S i foråret 2004. Såvel projektbeskrivelse som den efterfølgende analyse er tidligere blevet oversendt til Folketinget (Det Energipolitiske Udvalg 2003-2004, alm. del bilag 196 og bilag 414). Analysen gennemgår fordele og ulemper ved forskellige mulige privatiseringsmodeller, når disse sammenholdes med de væsentlige samfundsmæssige hensyn, der knytter sig til DONGs virksomhed. Analysen identificerer følgende tre grundmodeller for privatiseringen af DONG A/S: (i) En børsintroduktion og salg af en minori-

tetsaktiepost til en bred ejerkreds, (ii) et salg til et andet energiselskab af en majoritetsaktiepost og endelig (iii) en opsplitning af selskabet med bevarelsen af infrastrukturen i statsligt ejerskab og et fuldt salg af selskabets øvrige virksomhed til et eller flere energiselskaber.

Regeringen har overvejet de tre modeller. Det er regeringens vurdering, at en børsintroduktion i forbindelse med begyndelse af et salg til en bred ejerkreds vil være en hensigtsmæssig privatiseringsmodel.

Regeringens forslag til privatisering af DONG A/S, som indebærer, at staten i udgangspunktet vil vedblive med at være majoritetsaktionær, ligger inden for rammerne af de politiske aftaler om, at naturgasinfrastrukturen skal forblive i offentligt eje, jf. aftale af 22. marts 2000 mellem regeringen (Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre) og Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti om reformopfølgning på energiområdet samt aftale af 29. maj 2001 mellem regeringen (Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre) og Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti om naturgasforsyning og energibesparelser.

Med Folketingets vedtagelse af lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning den 9. juni 2004 er der indført en statslig købspligt i forhold til naturgasdistributionsnet, der træder i kraft i de i loven beskrevne situationer. Det betyder bl.a. at DONG vil skulle afstå distributionsnettet til staten, hvis statens ejerandel i DONG A/S reduceres til 50 pct. eller derunder.

For så vidt angår den øvrige infrastruktur, der fortsat vil være placeret i DONG A/S, er det regeringens hensigt, at der som vilkår for privatiseringen vil blive fastsat en mekanisme, der bringes i anvendelse, såfremt staten senere ønsker at reducere sin aktiepost i DONG A/S til 50 pct. eller derunder. Staten vil i den situation fremsætte et købstilbud til DONG A/S for den relevante infrastruktur. Når der er enighed mellem staten og selskabets bestyrelse om tilbuddet, forelægges resultatet for selskabets generalforsamling. Hvis et flertal af selskabets private aktionærer – idet staten fraskriver sig retten fra at deltage i afstemningen – godkender tilbuddet, overtager staten infrastrukturen og kan sælge yderligere aktier. Såfremt de private aktionærer ikke accepterer tilbuddet, kan staten vælge enten at forhøje tilbuddet eller undlade at sælge yderligere aktier.

Formålet med denne mekanisme er på den ene side at sikre, at naturgasinfrastrukturen kan forblive under statslig kontrol uanset statens ejerandel i DONG A/S. På anden side har mekanismen til formål at betrygge de investorer, der køber aktier i DONG A/S, i, at staten ikke ensidigt kan bestemme, hvornår og under hvilke omstændigheder DONG A/S afgiver ejerskabet til infrastrukturen.

Det vurderes som afgørende for at kunne gennemføre en børsintroduktion af DONG A/S, at det omfatter alle de hovedaktiviteter, som selskabet har i dag. Den naturgasinfrastruktur, der i dag ejes af DONG A/S, udgør en så stor andel af selskabets samlede virksomhed og forretningsmodel, at det vil have meget store konsekvenser for vurderingen af selskabets bæredygtighed, hvis infrastrukturen blev taget ud. På længere sigt er det forventningen, at DONG A/S gennem ekspansion af andre dele af virksomheden gradvis vil blive mindre afhængig af naturgasinfrastrukturen.

Den nærmere tilrettelæggelse af og vilkårene for aktiesalget, herunder den mekanisme der skal sikre den fortsatte statslige kontrol med infrastrukturen, vil blive forelagt Folketingets Finansudvalg forud for aktiesalgets gennemførelse.

Såfremt det måtte blive aktuelt, at DONG A/S forud for børsintroduktionen indgår i andre transaktioner, herunder fusion med andre energiselskaber, som indebærer en ændring af statens ejerandel til DONG A/S, vil dette ligeledes blive forelagt Folketingets Finansudvalg.

2. Ophævelse af DONG-loven

Ophævelse af lov om Dansk Olie og Naturgas A/S m.v. har til hensigt at normalisere en række forhold vedrørende DONG A/S, så styringsmodellen for selskabet bringes på linje med den, der allerede anvendes for de fleste andre statslige aktieselskaber. Privatiseringen indebærer, at det ikke længere er hensigtsmæssigt og/eller muligt at opretholde de særlige forpligtelser, der påhviler DONG A/S i medfør af loven.

På denne baggrund skal der navnlig peges på ophævelsen af følgende bestemmelser i den eksisterende lov.

Ministerens godkendelse af vedtægtsmæssige formål med tilslutning fra et af Folketinget nedsat udvalg samt kravet om ministerens godkendelse af vedtægter og vedtægtsændringer i medfør af lovens § 2, stk. 2, og § 5, ophæves.

Staten vil efter en børsintroduktion udøve sit ejerskab i overensstemmelse med aktieselskabslovens almindelige ordning, hvorefter moderselskabets vedtægter kun kan ændres med to-tredjedels flertal. For så vidt angår datterselskaber, skal disses vedtægtsmæssige formål i medfør af aktieselskabsloven være omfattet af formålet i moderselskabets vedtægter. Det bemærkes, at det ikke er regeringens hensigt, at den nuværende formålsbestemmelse, hvorefter selskabets formål er at bidrage til et velfungerende og stabilt energimarked i Danmark ved direkte eller indirekte, såvel her i landet som i udlandet, på et kommercielt grundlag at udvikle, efterforske, indvinde, opbevare, behandle, transportere, producere og handle med

energiprodukter samt produkter og ydelser i sammenhæng hermed, skal ændres i forbindelse med privatiseringen.

Repræsentantskabet for DONG A/S, der er nedsat i medfør af § 3, nedlægges.

Formålet med repræsentantskabet har været at føre tilsyn med selskabets ledelse. Repræsentantskabets sammensætning afspejler for det første et ønske om at øge Folketingets indseende med selskabets virksomhed. For det andet har det været hensigten at lade erhvervs-, aftager- og forbrugerinteresser føre tilsyn med selskabet.

Som følge af liberaliseringen af naturgasmarkedet er repræsentantskabets sammensætning allerede i dag problematisk. Det er således ikke hensigtsmæssigt, at naturgasforbrugere, der nu har frit leverandørvalg, har indflydelse på DONGs virksomhed, ligesom nogle af repræsentantskabets medlemmer repræsenterer virksomheder, der potentielt kunne blive konkurrenter til DONG A/S på naturgasmarkedet.

Dertil kommer, at opretholdelsen af repræsentantskabet må vurderes uforenelig med en børsintroduktion af DONG A/S.

Ministerens pligt til at fremsende årsrapporter mv. til et af Folketinget nedsat udvalg, jf. den nuværende lovs § 4, stk. 1, udgår.

I lyset af at DONG A/S's årsrapporter i dag er frit tilgængelige, fx på selskabets hjemmeside, vurderes det hensyn, der lå bag pligten, ikke længere at kunne begrunde bestemmelsen fremover.

Hertil kommer, at der for børsnoterede selskaber gælder en særlig oplysningsforpligtelse. Københavns Fondsbørs stiller således krav om offentliggørelse af væsentlige begivenheder og forhold, som kan have betydning for kursdannelsen på selskabets værdipapirer.

Tilsvarende ophæves kravet om, at såvel DONG A/S som ministeren udarbejder en redegørelse til Folketinget, jf. den nuværende lovs § 4, stk. 2 og 3.

For så vidt angår DONG A/S vil dette oplysningsbehov dækkes af selskabets årsrapport, således som det allerede i dag er tilfældet. Hvad angår ministerens redegørelse, henvises til den årlige selskabspublikation om udviklingen i aktieselskaber med statslig deltagelse, som finansministeren udarbejder.

Der henvises tillige til, at økonomi- og erhvervsministeren fremover skal orientere et af Folketinget nedsat udvalg om væsentlige forhold vedrørende landets naturgasforsyning gennem udarbejdelsen af en årlig redegørelse.

se, jf. § 2, stk. 3, i lov nr. 494 af 9. juni 2004 om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning og lov om varmforsyning.

3. Ophævelse af anlægslov for naturgasforsyning

Anlægslov nr. 232 af 8. juni 1979 for naturgasforsyning foreslås ophævet, da de af lovens bestemmelser, der ikke har udtømt deres formål, og som stadig er aktuelle, findes uforenelige med en børsintroduktion. Hovedformålet med anlægsloven var at sikre det økonomiske grundlag for etableringen af den danske naturgasforsyning, hvilket nu er gennemført.

Regeringens bemyndigelse til at udvide aktiekapitalen i DONG A/S, jf. anlægslovens § 1, stk. 1, ophæves. Bestemmelsen har udtømt sit formål.

Regeringens bemyndigelse til at stille statsgaranti over for DONG A/S, jf. lovens § 1, stk. 2 og 3, ophæves.

Der er i medfør af bestemmelserne stillet to garantier: Statsgaranti af 24. maj 1991 for kassekredit med ramme på 150 mio. DM og statsgaranti af 23. februar 1994 for obligationslån på 500 mio. kr. med forfaldsdato 23. februar 2004. Der er for disse garantier udformet særlige garantidokumenter, der er gyldige også uden opretholdelse af bestemmelsen i anlægsloven. Der vurderes ikke at være behov for at stille yderligere garantier i medfør af bestemmelsen, hvorfor bestemmelsen foreslås ophævet.

Tilsvarende ophæves bestemmelsen vedrørende kapitalindskud og garantier i lovens § 2.

Bestemmelsen om godkendelse af optagelse af inden- og udenlandske lån findes uhensigtsmæssig, når ny låneoptagelse ikke længere er statsgaranteret, og når selskabet privatiseres. Låneoptagelser og tilsvarende dispositioner vil normalt henhøre under selskabets bestyrelse. Finansministerens godkendelse af låneoptagelser ville dels indebære en uklarhed om ansvaret for selskabets dispositioner, dels pålægge selskabet uhensigtsmæssige særlige forpligtelser.

Bestemmelsen i den gældende lovs § 3 stk. 1, om at handelsministerens godkendelse af kontrakt af 9. marts 1979 mellem bevillingshaverne anses for opfyldelsen af § 2, stk. 5, 1. pkt., i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962 til efterforskning og indvinding af kulbrinter, ophæves.

Bestemmelsen indebærer en konstatering og bekræftelse af, at indgåelsen af gaskontrakten af 9. marts 1979 tillagdes den virkning, at A.P. Møllers eneret til efterforskning og indvinding af naturgas opretholdes for resten af eneretsbevillingens løbetid.

Ved aftale af 15. juli 1976 mellem bevillingshaverne og handelsministeren var det fastsat, at gasleverancerne skulle påbegyndes senest den 8. juli

1984. Blev denne frist ikke overholdt, ville eneretsbevillingen bortfalde. Kontrakten af 9. marts 1979 mellem eneretsbevillingshaverne og DONG A/S indeholdt imidlertid - med udgangspunkt i finansministerens redegørelse af 16. maj 1978 om prioriteringen af de offentlige investeringer - på initiativ af DONG A/S bestemmelse om, at igangsættelse af indvinding af naturgas med henblik på leverancer i henhold til kontrakten først skulle finde sted fra den 1. oktober 1984.

Man fandt derfor, at der var behov for retligt at konstatere, at bevillingshaverne opfyldte bevillingen ved at påbegynde gasleverancerne den 1. oktober 1984.

Ophævelsen af bestemmelsen i § 3 har ikke betydning for denne konstatering. Ophævelsen af bestemmelsen vil således ikke betyde, at den manglende iværksættelse af produktion af naturgas i 1984 vil kunne påberåbes af staten som begrundelse for at hævde, at eneretsbevillingen for så vidt angår naturgas allerede er bortfaldet. Økonomi- og erhvervsministeren vil underrette bevillingshaverne herom efter lovens vedtagelse.

4. Ændring af olierørledningsloven.

I henhold til § 3 i lov nr. 291 af 10 juni 1981 om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat med senere ændringer (olierørledningsloven) samt aftalen af 19. maj 1981 med bevillingshaverne i henhold til eneretsbevillingen af 8. juli 1962 betaler brugerne af olierørledningen – ud over et beløb til dækning af kapital- og driftsomkostninger – et fortjenestelement på 5 pct. af værdien af den producerede/ transporterede mængde råolie og kondensat. De nærmere regler for beregningen, betalingen og fordelingen af de omhandlede beløb er fastsat ved bekendtgørelse nr. 212 af 21. marts 2000 om betaling for transport af råolie og kondensat.

Det fremgår endvidere af § 3 a i olierørledningsloven, at energiministeren for et år ad gangen med tilslutning fra folketingets finansudvalg kan indgå aftale med DONG A/S om betaling af en afgift for den af loven omfattede virksomhed. Denne afgift har i en årrække været fastsat til 95 pct. af det anførte fortjenestelement.

Når DONG A/S ophører med at være rent statsligt ejet, vil olierørledningsafgiften ikke længere hensigtsmæssigt kunne fastsættes ved en årlig aftale mellem staten og selskabet. Hertil kommer, at § 3 a blev tilføjet olierørledningsloven ved en bestemmelse i DONG-loven, som nu foreslås ophævet. Der er derfor behov for at ændre bestemmelsen om olierørledningsafgiften.

Med den foreslåede affattelse af § 3 a er tilsigtet en videreførelse af den gældende ordning, dog således, at betalingen på 95 pct. nu fastsættes ved lov og ikke ved en årlig aftale.

5. Folketingets behandling af gældende love

For så vidt angår folketingets behandling af forslaget til den gældende lov henvises som følger:

Lov nr. 254 af 8. juni 1983 om Dansk Olie og Naturgas A/S m.v. (Folketingstidende 1982-83, FF. sp. 4162, 4887, 12486, 12870, tillæg A sp. 1905, tillæg B sp. 2729, tillæg C sp. 605).

Lov nr. 232 af 8. juni 1979 om en anlægslov for naturgasforsyning (Folketingstidende 1978-79, FF. sp. 9467, 9508, 11597 og 11764, tillæg A sp. 3473, tillæg B sp. 1515, tillæg C sp. 655), ændret ved lov nr. 593 af 12. december 1984 (Folketingstidende 1984-85, FF. sp. 1121, 1702, 3090 og 3452, tillæg A sp. 1045, tillæg B sp. 81, tillæg C sp. 73).

6. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

7. Høring

Et tidligere udkast til lovforslag om ophævelse af anlægsloven har været i høring hos: DONG A/S, Mærsk Olie og Gas A/S og NSOC-D.

Konsekvenser af lovforslag

	<i>Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)</i>	<i>Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)</i>
<i>Økonomiske konsekvenser for stat, amt og amtskommuner</i>	Ingen	Ingen
<i>Administrative konsekvenser for stat, amt og amtskommuner</i>	Mindre lettelse af statens administrationsbyrde i forbindelse med afskaffelse af ministergodkendelsen af vedtægtsmæssige formål, vedtægter og vedtægtsændringer i selskaber i DONG-koncernen. Endvidere vil ophævelse af anlægsloven medføre en mindre lettelse af statens administrationsbyrde i forbindelse med afskaffelse af godkendelse af DONG A/S's lånedispositioner.	Ingen
<i>Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet</i>	Ligestilling af DONG A/S med andre naturgasselskaber.	Ingen
<i>Administrative konsekvenser for erhvervslivet</i>	Mindre lettelse af administrationsbyrden i DONG A/S i forbindelse med af-	Ingen

	skaffelse af ministergodkendelsen af vedtægtsmæssige formål, vedtægter og vedtægtsændringer i selskaber i DONG-koncernen.	
<i>Miljømæssige konsekvenser</i>	Ingen	Ingen
<i>Forholdet til EU-retten</i>	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det foreslås, at lov nr. 254 af 8. juni 1983 om Dansk Olie og Naturgas A/S m.v. ophæves samtidig med lovens ikrafttrædelse.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at anlægslov for naturgasforsyning, lov nr. 232 af 8. juni 1979, ophæves. Hovedformålet med den nævnte lov var at sikre det økonomiske grundlag for etableringen af den danske naturgasforsyning. Dette er nu gennemført. Bestemmelsen i lovens § 2 om ministergodkendelse af optagelse af inden- og udenlandske lån findes uhensigtsmæssig, når ny låneoptagelse ikke længere er statsgaranteret. Det foreslås derfor, at loven ophæves.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Det foreslås, at olierørledningsloven ændres, således at olierørledningsafgiften fastsættes til 95 pct. af det efter olierørledningsloven og 1981-aftalen med eneretsbevillingshaverne fastsatte fortjenesteelement på 5 pct. af den producerede/transporterede mængde råolie og kondensat.

Afgiften har hidtil i henhold til olierørledningsloven været fastsat ved en årlig aftale mellem DONG Olierør A/S og økonomi- og erhvervsministeren. Satsen har i en årrække været fastsat til 95 pct.

Der vil fortsat gælde, at DONG A/S på baggrund af den efter § 16 i bekendtgørelse nr. 212 af 21. marts 2000 gennemførte årlige regulering skal foretage en endelig opgørelse af det beløb, der skal erlægges til staten vedrørende året før. I opgørelsen indgår eventuelle rentereguleringer i henhold til bekendtgørelse nr. 212 af 21. marts 2000 §17 og §18.

Fremgår det af DONG A/S' årlige opgørelse, at det beløb, DONG A/S er pligtig at erlægge, afviger fra det faktisk erlagte, udlignes forskellen senest 30 dage efter udarbejdelsen af opgørelsen. Der svares ikke renter af det omhandlede udligningsbeløb.

Som følge af ændringen af olierørledningsloven ved lov nr. 206 af 29. marts 2004 finder bestemmelsen om fortjenestelement ikke anvendelse fra og med den 9. juli 2012 for de rettighedshavere, der er omfattet af kulbrinteskattelovens regler om beskatning af indkomst fra eneretsbevillingen m.v., og for de koncessioner, der tildeles med virkning fra 1. januar 2004 eller senere. Dette medfører, at olierørledningsafgiften bortfalder tilsvarende.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger.

Til § 4

Det forslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2005.